

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

YOUTH PHARMACY SCIENCE

МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

6-7 грудня 2023 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2023

УДК 615.1

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Владимірова І. М.

Укладачі: Сурікова І. О., Боднар Л. А.

Youth Pharmacy Science: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (6-7 грудня 2023 р., м. Харків). – Харків: НФаУ, 2023. – 652 с.

Збірка містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Youth Pharmacy Science», які представлені за пріоритетними напрямками науково-дослідної роботи Національного фармацевтичного університету. Розглянуто теоретичні та практичні аспекти синтезу біологічно активних сполук і створення на їх основі лікарських субстанцій; стандартизації ліків, фармацевтичного та хіміко-технологічного аналізу; вивчення рослинної сировини та створення фітопрепаратів; сучасної технології ліків та екстемпоральної рецептури; біотехнології у фармації; досягнень сучасної фармацевтичної мікробіології та імунології; доклінічних досліджень нових лікарських засобів; фармацевтичної опіки рецептурних та безрецептурних лікарських препаратів; доказової медицини; сучасної фармакотерапії, соціально-економічних досліджень у фармації, маркетингового менеджменту та фармакоекономіки на етапах створення, реалізації та використання лікарських засобів; управління якістю у галузі створення, виробництва й обігу лікарських засобів; інформаційних та освітніх технологій у фармації та медицині; суспільствознавства; філології.

УДК 615.1

© НФаУ, 2023

лікарських засобів та дослідження нових активних фармацевтичних інгредієнтів (АФІ), в тому числі фітопрепаратів для протизапальної терапії залишається актуальним.

Мета дослідження. Дослідження актуальності розробки твердих желатинових капсул на основі густого екстракту кабачка як додаткової ланки комплексної терапії для забезпечення максимальної ефективності у лікуванні запальних захворювань шлунково-кишкового тракту.

Матеріали та методи. Проведено аналіз наукової літератури, використано статистичні та графічні методи дослідження.

Результати дослідження. Кабачок (*Cucurbita pepo* subsp. *pepo* L.) є одним з багатьох представників родини Гарбузових (*Cucurbitaceae*), широко застосовується у харчовій промисловості як корисний дієтичний продукт. Крім того, відомо про його використання в українській народній медицині як зовнішньо (проведення компресів для зволоження і загоєння сонячних опіків, полегшення симптомів механічних подразнень шкіри тощо), так і внутрішньо (для помірної гіполіпідемічної, цукрознижувальної та протизапальної дії). Сировинна база для використання кабачку у виробництві капсул є обширною, оскільки ця рослина активно культивується агропромисловістю України та продається за невеликою ціною, тобто собівартість рослинної сировини для виробництва є мінімальною. Найперспективнішим в якості сировини для виготовлення екстракту можна відзначити листя кабачку – це пов'язано з його фармакогностичним, хімічним складом, потенціалом для оптимального використання рослинних ресурсів (на сьогоднішній день, листя вважається відходом виробництва і перероблюється у компост).

Екстракт кабачка багатий на різноманітні фітохімічні групи, такі як полісахариди, флавоноїди, тритерпенові сапоніни, амінокислоти, ненасичені жирні кислоти. Ці сполуки виявляють комплексну дію, спрямовану на різні патогенетичні ланки захворювань шлунково-кишкового тракту. Мікроелементний склад екстракту складається переважно з Калію, Кальцію, Магнію, Силіцію, які відіграють велику роль у обмінних процесах та біохімічних перетворюваннях, фізіологічному функціонуванні органів і систем організму людини.

Висновки. Проаналізувавши наявну дослідницьку інформацію на предмет доцільності використання екстракту кабачка в якості сировини для розробки твердих капсул, розробку складу даного препарату слід вважати актуальною та перспективною.

АНАЛІЗ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ СПОЛУК РОСЛИН РОДУ *OSIMUM*

Чебан Д.О., Арапакі І.Г., Цісак А.О.

Одеський національний університет імені І.І Мечникова, Одеса, Україна
kobernikalena11@gmail.com

Вступ. На сучасному фармацевтичному ринку створення лікарських засобів на основі рослинної сировини займає одне з найважливіших місць.

Препарати, які отримують з лікарських рослин, можна використовувати тривалий час, вони більше підходять для лікування хронічних захворювань; спостерігається біологічна спорідненість між біологічно активними речовинами рослин та фізіологічно активними речовинами організму; більшість лікарських рослин, що діють комплексно, стимулюють захисні сили організму та практично не призводять до гіповітамінозу.

Збільшення асортименту лікарських препаратів на основі рослинної сировини відбувається в першу чергу в результаті «запозичення» перспективних рослин з народної

медицини. Однією з таких рослин може стати широко відомий базилік звичайний (*Ocimum basilicum* L.). Слід зауважити, що базилік вже використовується в фармацевтичній практиці, – на сучасному українському ринку є багато лікарських засобів, до складу яких входить дана рослина. Вони володіють широким спектром фармакологічної активності, екстракти базилика перешкоджають утворенню тромбів, надаючи судиннорозширювальну дію, що можна ефективно використовувати при лікуванні серцево-судинних захворювань. Також вони попереджають ураження клітин міокарда при інфаркті.

Хоча базилік (*Ocimum* L.) і відноситься до малопоширених культур, він досить широко застосовується в харчовій промисловості (м'ясопереробній, лікєро-горілчаній, консервній, як спеції і т. д.), парфумерії та як декоративна рослина. Ефірна олія базилика використовується зовнішньо і втирається в шкіру. Покращує зовнішній вигляд тьмяної шкіри та волосся.

Ефірна олія *O.basilicum* L. має високий рівень антиоксидантної активності, що було продемонстровано, наприклад, на гальмуванні вільно-радикального окислення лінолевої кислоти. Ефірна олія *in vitro* має антибактеріальну активність щодо бактеріальних штамів: золотистого стафілокока, кишкової палички та патогенних грибів пологів: аспергілл, мукор, фузаріум та ін.

Отже, поглиблене фітохімічне вивчення БАР базилику та створення на їх основі нових лікарських засобів є актуальною метою на даний момент.

Мета дослідження. Метою даної роботи було порівняння вмісту біологічно активних речовин в зразках базилику зеленого (*Ocimum basilicum* L.) та базилику червоного (*Ocimum basilicum 'purpurascens'*).

Матеріали та методи. Концентрацію антоціанів визначали спектрофотометричним методом в перерахунку на ціанідин-3,5-диглікозид та з урахуванням заздалегідь встановленої вологості зразків сировини.

Результати дослідження. В результаті дослідження було встановлено, що вміст антоціанів в зразках листя базилику червоного значно перевищує показники базилику зеленого та складає 203 мг% проти 17 мг%, відповідно.

Висновки. Було встановлено високий вміст антоціанів у рослинній сировині базилику червоному (*Ocimum basilicum 'purpurascens'*), що проявляють потужні антиоксидантні властивості, і, як наслідок, можуть мати широкий спектр фармакологічної активності.

Тому, можемо зробити висновок, що базилік червоний є перспективним об'єктом для більш детальних досліджень з метою встановлення можливості використання його екстрактів в розробці нових лікарських та косметичних засобів.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ФЛАВОНОЇДІВ У ТРАВІ ДЕРЕВ'Ю БЛАГОРОДНОГО

Шалапаєва М.О., Процька В.В.

Науковий керівник: Кисличенко В.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

cnc@nuph.edu.ua

Вступ. Рід Деревій (*Achillea* L.) належить до родини айстрові (*Asteraceae* Bercht. & J. Presl) та складається з близько 85 видів. Деревій благородний (*Achillea nobilis* L.) є одним із найрозповсюдженіших видів дерев'ю в Україні.

Рожкова О.В., Маслов О.Ю.; Н. к.: Комісаренко М.А.	66
Руда Д.С., Машталер В.В.; Н. к.: Гонтова Т.М.	67
Саустян Я.С.; Н. к.: Коваль А.О.	68
Себій С.М., Гонтова Т.М., Дученко М.А.; Н. к.: Романова С.В.	70
Сергієнко Т.В.; Н. к-и: Михайленко О.О., Георгіянц В.А.	71
Соляник К. В.; Н. к.: Журавель І. О.	72
Стронська В.В.; Н. к.: Журавель І.О.	74
Тартинська Г.С., Хніад Імад; Н. к.: Скребцова К.С.	74
Тулуб І.О.; Н. к.: Бурда Н.Є.	75
Удовиченко К.О.; Н. к.: Рубан О.А.	76
Чебан Д.О., Арапакі І.Г., Цісак А.О.	77
Шалапаєва М.О., Процька В.В.; Н. к.: Кисличенко В.С.	78
El Hajjami N., Gontova T.M.; S. s.: Mashtaler V.V.	79
Qamouta R., Akhmedov E.Yu., Maslov O.Yu., Kostina T.A.; S. s.: Kolisnyk S.V.	80
Sebii S.M., Maslov O.Yu., Komisarenko M.A., Novosel O.M.; S. s.: Kolisnyk S.V.	81

СЕКЦІЯ 3. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЛІКІВ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ АНАЛІЗ THE STANDARDIZATION OF MEDICINES. PHARMACEUTICAL ANALYSIS

Біла К.М., Бевз Н.Ю., Кухтенко О.С.	84
Білик М.С., Маслов О.Ю., Комісаренко М.А.; Н. к.: Голік М.Ю.	85
Гончар А.В., Бевз Н.Ю.	86
Калинович Н. О.; Н. к.: Карпова С. П.	87
Колісник К.В.; Н. к.: Бевз О.В.	88
Корчагіна Л.С., Бевз Н.Ю., Горохова О.В.	89
Левченко А.В.; Н. к-и: Бевз О.В., Сич І.А.	90
Мороз Є.О.; Н. к.: Бевз О.В.	92
Нікіфорова А.А., Маслов О.Ю., Антоненко О.В.; Н. к.: Голік М.Ю.	93
Расулзаде М.М., Яременко В.Д.; Н. к.: Рахімова М.В.	94
Рогачова С.В., Маслов О.Ю., Комісаренко М.А.; Н. к.: Голік М.Ю.	96
Середа Ю.Ю.; Н. к.: Антоненко О.В.	97
Уварова М.В., Бевз Н.Ю., Гарна Н.В.	99
Уйван І.Є., Бевз Н.Ю., Сидоренко Л.В.	99
Фесенко А.В.; Н. к.: Головченко О.С.	100
Химинчук Я.С.; Н. к.: Бевз О.В.	102
Doroshenko S.R., Komisarenko M.A, Maslov O.Yu., Novosel O.M.; S. s.: Kolisnyk S.V.	104

СЕКЦІЯ 4. ТЕХНОЛОГІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ТА ПАРФУМЕРНО- КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ TECHNOLOGY OF PHARMACEUTICAL, PERFUMERY AND COSMETIC PRODUCTS

Андрієнко Д.В.; Н. к.: Пуляєв Д.С.	106
Басков В.О., Ковальов В.В., Ніколайчук Н.О.; Н. к.: Манський О.А.	106